

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
обласної військової адміністрації
24 січня 2024 року № 37

ОБЛАСНА ПРОГРАМА
реалізації Стратегії реформування системи шкільного
харчування на період до 2027 року

Чернігів, 2024 рік

ЗМІСТ

1. Паспорт Обласної програми реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року (далі – Програма).	3
2. Визначення проблемних питань, на розв’язання яких спрямована Програма.	5
3. Визначення мети Програми.	6
4. Обґрунтування шляхів і засобів розв’язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми	7
5. Перелік завдань і заходів Програми.	7
6. Очікувані результати виконання Програми.	8
7. Координація та контроль за ходом виконання Програми.	8

Додаток 1. Ресурсне забезпечення Обласної програми реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року.

Додаток 2. Напрями діяльності та заходи із виконання в 2024 році Обласної програми реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року.

Додаток 3. Результативні показники Обласної програми реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року.

I. ПАСПОРТ

Обласної програми реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року

№ з/п	Загальна характеристика Програми	
1	Ініціатор розроблення Програми	Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
2	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Розпорядження начальника Чернігівської обласної військової адміністрації від 14 грудня 2023 року № 833 «Про розроблення проекту Обласної програми реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року»
3	Розробник Програми	Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
4	Співрозробники Програми	Районні військові адміністрації; Управління охорони здоров'я Чернігівської обласної державної адміністрації; Головне управління Держпродспоживслужби в Чернігівській області
5	Відповідальний виконавець Програми	Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
6	Учасники Програми	Районні військові адміністрації; органи місцевого самоврядування; Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації; Управління охорони здоров'я Чернігівської обласної державної адміністрації; Управління капітального будівництва Чернігівської обласної державної адміністрації; Головне управління Держпродспоживслужби в Чернігівській області; Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського; Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернігівській області; комунальний заклад «Чернігівський центр

		професійно-технічної освіти» Чернігівської обласної ради; Державний навчальний заклад «Ніжинський професійний аграрний ліцей Чернігівської області»; Державний професійно-технічний навчальний заклад «Сновське вище професійне училище лісового господарства»; заклади освіти області
7	Термін реалізації Програми	Протягом 2024 року
8	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	Обсяг видатків визначається у відповідних місцевих бюджетах

2. Визначення проблемних питань, на розв'язання яких спрямована Програма

Обласну програму реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року (далі – Програма) розроблено на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Указу Президента України від 25 травня 2020 року № 195 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р, розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 жовтня 2023 року № 990-р «Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2024 роках».

В області функціонують 393 заклади загальної середньої освіти з чисельністю 90 249 учнів.

Станом на 15 грудня 2023 року в 300 (76,3 %) закладах загальної середньої освіти, в яких освітній процес здійснюється в очній формі та змішаному режимі, організовано харчування. 46 закладів загальної середньої освіти (13 %), у яких навчання здійснюється в очній формі та змішаному режимі, не можуть забезпечити харчування.

Загалом забезпечуються гарячим харчуванням 43 945 (46 %) здобувачів освіти, з них майже половина (20 805 учнів – 47 %) - на безоплатній основі.

Кількість дітей з-поміж внутрішньо переміщених осіб, які отримують безоплатне гаряче харчування в закладах загальної середньої освіти, становить 1 826 осіб, що вдвічі більше кількості охоплених гарячим харчуванням внутрішньо переміщених осіб минулого навчального року (946 осіб).

За оперативними даними місцевих органів управління освітою та закладів освіти обласного підпорядкування, кількість кухарів у закладах загальної середньої освіти області становить 564 особи, з яких підвищення кваліфікації потребують 398 кухарів. На початок 2024 року в закладах загальної середньої освіти 15 вакансій на посаду кухаря.

У зв'язку з реальною загрозою обстрілів країни-агресора 12 % закладів загальної середньої освіти працюють за дистанційною формою, тому харчування взагалі відсутнє. Зокрема, в 20-ти кілометровій зоні від кордону з російською федерацією знаходяться 19 закладів загальної середньої освіти (1 671 учень).

Унаслідок воєнних дій на території Чернігівської області в 1 закладі загальної середньої освіти зруйновано харчоблок та їдальню, у 5 закладах загальної середньої освіти приміщення їдалень (харчоблоків) частково зазнали пошкоджень, втрачено обладнання.

Необхідність розроблення Програми зумовлена такими чинниками:

застарілість або пошкодження внаслідок бойових дій обладнання, їдалень та харчоблоків, відповідно є потреба у відновленні, комплексній модернізації та ремонтних роботах;

перешкоджання енергетичної кризи та повітряних тривог організації харчування в закладах освіти;

підвищення вартості харчування;

нестача кухарів, інших працівників на кухні, а також сестер медичних з дієтичного харчування для організації харчування учнів;

потреба в додатковому навчанні працівників закладів освіти та підприємств, що надають послуги з організації харчування закладам освіти, на тему організації харчування (зокрема щодо впровадження нових норм харчування, складення та виконання меню);

сформовані не правильні харчові звички у дітей шкільного віку.

Серед проблем, що потребують невідкладного розв'язання, є:

відновлення пошкоджених або зруйнованих закладів освіти;

відновлення та модернізація їдалень, харчоблоків та технологічного обладнання;

дотримання вимог системи аналізу і контролю критичних точок і ризиків, які можуть виникати під час будь-якого виробничого процесу, пов'язаного з продуктами харчування (далі – система НАССР);

організація якісного та безпечного харчування: закупівлі та фінансування;

неможливість організувати харчування в повному обсязі в умовах повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України;

урегулювання можливості обрання найефективнішої моделі надання послуг з харчування здобувачам освіти, а також дітям з особливими дієтичними потребами, з урахуванням специфіки діяльності відповідного закладу освіти (кейтеринг, аутсорсинг тощо);

недостатня обізнаність здобувачів освіти стосовно культури споживання здорової їжі й правильних харчових звичок, їх нераціональне харчування та малорухливий спосіб життя;

підготовка фахівців та розвиток професійних компетентностей кадрового складу працівників шкільних їдалень.

3. Визначення мети Програми

Основною метою Програми є здійснення комплексу заходів щодо розвитку в області ефективної системи з надання здобувачам освіти якісних і безпечних харчових послуг відповідно до прийнятих на державному рівні сучасних норм порядку організації харчування та вимог Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року, відновлення або створення модернізованих харчоблоків із сучасним обладнанням.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми

Для досягнення визначеної мети Програми розв'язання проблеми можливе шляхом:

відновлення та модернізація їдалень, харчоблоків та технологічного обладнання;

дотримання вимог системи НАССР;

організації якісного та безпечного харчування: закупівлі та фінансування;

урегулювання можливості обрання найефективнішої моделі надання послуг з харчування здобувачам освіти, а також дітям з особливими дієтичними потребами.

Програма передбачає об'єднання зусиль органів державної влади, місцевого самоврядування, міжнародних благодійних фондів та спонсорів стосовно вирішення питань організації повноцінного, якісного та безпечного харчування в закладах загальної середньої освіти.

Програму розроблено з урахуванням особливостей розвитку соціально-економічної сфери регіону, тенденцій розвитку та принципу програмно-цільового забезпечення фінансування галузі освіти.

Фінансове забезпечення заходів обласної Програми здійснюватиметься за рахунок загального обсягу асигнувань обласного бюджету, які передбачаються у кошторисах відповідних виконавців обласної Програми, коштів інших місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Реалізація заходів обласної Програми не потребуватиме додаткових фінансових та матеріальних затрат.

Програма буде виконуватися в один етап з терміном її реалізації протягом 2024 року.

Ресурсне забезпечення Обласної програми реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року наведено в додатку 1.

5. Перелік завдань і заходів Програми

Основними завданнями Програми є:

організація повноцінного, збалансованого харчування учнів у закладах загальної середньої освіти, яке відповідає затвердженим нормам;

свідомий вибір здорового харчування через освіту;

додаткове навчання працівників закладів загальної середньої освіти та підприємств, що надають послуги з організації харчування закладам освіти;

відновлення, комплексна модернізація обладнання їдалень та харчоблоків.

Програма реалізується шляхом здійснення стратегічних цілей:

достатність фінансового ресурсу в замовників для закупівель харчових продуктів чи послуг з організації харчування та здійснення закупівель просто та ефективно;

відновлення та модернізація харчоблоків закладів загальної середньої освіти з використанням новітніх технологічних процесів, покращення показників енергоефективності та дотримання принципів системи НАССР;

забезпечення органів місцевого самоврядування і закладів загальної середньої освіти достатнім штатом кваліфікованих працівників, які якісно та безпечно організовують харчування і сприяють формуванню в учнів здорових харчових звичок;

свідоме обрання українцями здорового харчування.

Перелік завдань і заходів з виконання обласної Програми наведено в додатку 2.

6. Очікувані результати виконання Програми

Виконання заходів Програми забезпечить збільшення кількості учнів, охоплених гарячим харчуванням; оновлення модернізації харчоблоків, їдалень; підготування фахівців, які організовують харчування в закладах загальної середньої освіти; сприяння створенню кулінарного хабу на базі комунального закладу «Чернігівський центр професійно-технічної освіти» Чернігівської обласної ради.

Детальна інформація про очікувані результати наведена в додатку 3 «Результативні показники виконання завдань та заходів Обласної програми реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року».

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Виконання Програми здійснюється шляхом реалізації заходів виконавцями, зазначеними в цій Програмі.

Відповідальним виконавцем Програми визначено Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації.

Координація та поточний контроль виконання Програми здійснюється Управлінням освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації.

Учасниками Програми є районні військові адміністрації, органи місцевого самоврядування, Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації, Управління охорони здоров'я Чернігівської обласної державної адміністрації, Управління капітального будівництва Чернігівської обласної державної адміністрації, Головне управління Держпродспоживслужби в Чернігівській області, Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернігівській області, комунальний заклад «Чернігівський центр професійно-технічної освіти» Чернігівської обласної ради, Державний навчальний заклад «Ніжинський професійний аграрний ліцей Чернігівської

області», Державний професійно-технічний навчальний заклад «Сновське вище професійне училище лісового господарства», Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського, заклади загальної середньої освіти області.

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації забезпечує підготовку щорічних звітів про виконання Програми відповідно до пункту 7 Порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання, затвердженого розпорядженням голови Чернігівської обласної державної адміністрації від 05 травня 2016 року № 245.

Начальник Управління освіти
і науки Чернігівської обласної
державної адміністрації

Юрій МУЗИКА